

Ohjaussuhteiden dialoginen luonne ja harjoitteluprosessin vaiheet

Jyväskylän yliopisto, kasvatustieteiden laitos, varhaiskasvatustiede

Raija Perko (NLP Trainer/ lehtori)

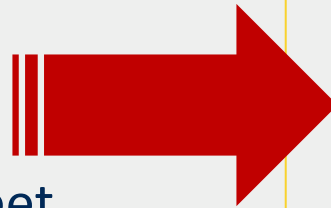
&

Tarja Liinamaa (KT, LTO / lehtori)

Teemoina

- Dialogisuuden luonne vuorovaikutuksessa ja ohjaussuhteessa/-suhteissa
- Kehittävä arviointi
/ vs. palaute käsitteenä
- Harjoitteluprosessin vaiheet

- Asiantuntijuuden rakentuminen ja jatkuva ammatillinen kehittyminen
- ”Varhaiskasvatuksen opettajan jatkuvasti rakentuva ja kehittyvä identiteetti”

Dialogisen vuorovaikutuksen määrittelyä (mm. Aarnio & Enqvist)

- vuorovaikutusta, joka perustuu *vastavuoroiseen* luottamukseen ja toisen tietojen, taitojen ja osaamisen *arvostamiseen*
- ihmisten *tasavertaiseen osallistumiseen* perustuvaa yhdessä ajattelemista ja perehtymistä johonkin asiaan tai toimintaan

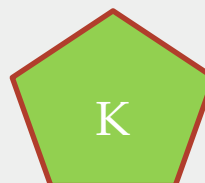
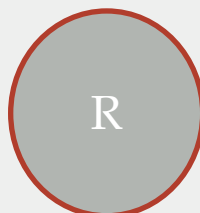

Dialogisen vuorovaikutuksen elementit

(Burbules 1993; Huttunen 1997)

Osallisuus ja välittäminen
- sitoutuminen ja toisen huomioon-ottaminen

Luottamus
- molemminpuolisuus
- luottamus vaikka tiedetään erilaiset näkemykset

Kunnioitus
- toisen todellinen kuunteleminen edellyttää kunnioittamista

Arvostus
-kyky arvostaa kunkin ainutlaatuisuutta/erilaisuutta

Affektit/tunteet
- erilaisten tunteiden hyväksyminen

Toivo
-yhteisen ymmärryksen toivo

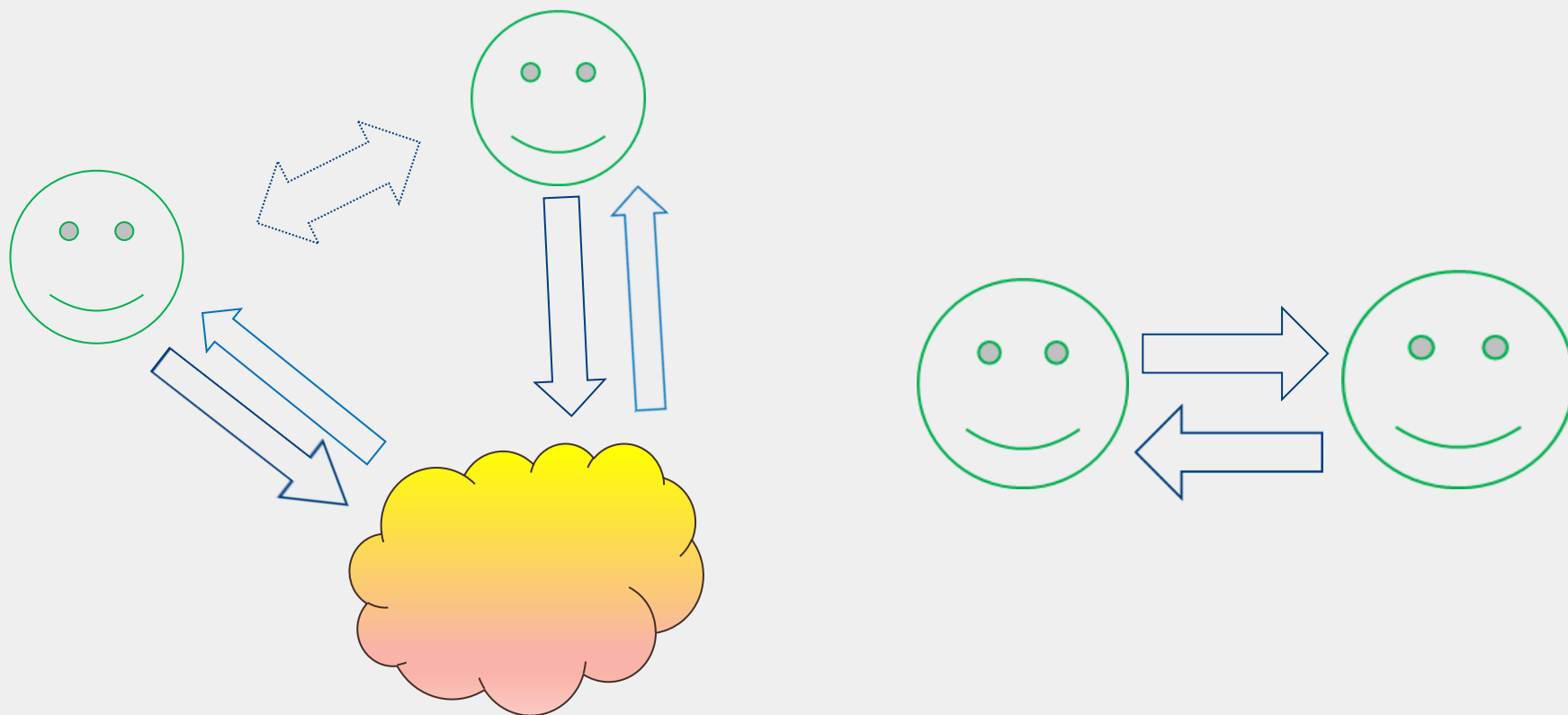
Miksi dialogisuutta, sen tavoittelua?

- Ihmisen psykologiset voimavarat tulevat käyttöön dialogisessa suhteessa (mm. Seikkula)
- **Yhdessäoppimisen tärkeä elementti**
 - mm. kasvattajayhteisö oppimisyhteisönä ja oppimisympäristönä
- Dialogisuuden toteutuminen ihmisten kohtaamisessa
 - läsnäolo ”tässä ja nyt”- hetkessä

Millainen arviointi ja palaute tukee dialogisuutta ohjaussuhteessa? (Liinamaa & Perko 2018)

Rakentavan palautteen antaminen, ns. Hampurilaispalautemalli (Treen yliopiston psykologian laitos , NLP perusteet 1996) (Perko 2018)

Hyvää

+ ja + ja + ja

Kehitettävää

- ja - ja - ja

Kokonaisarvio

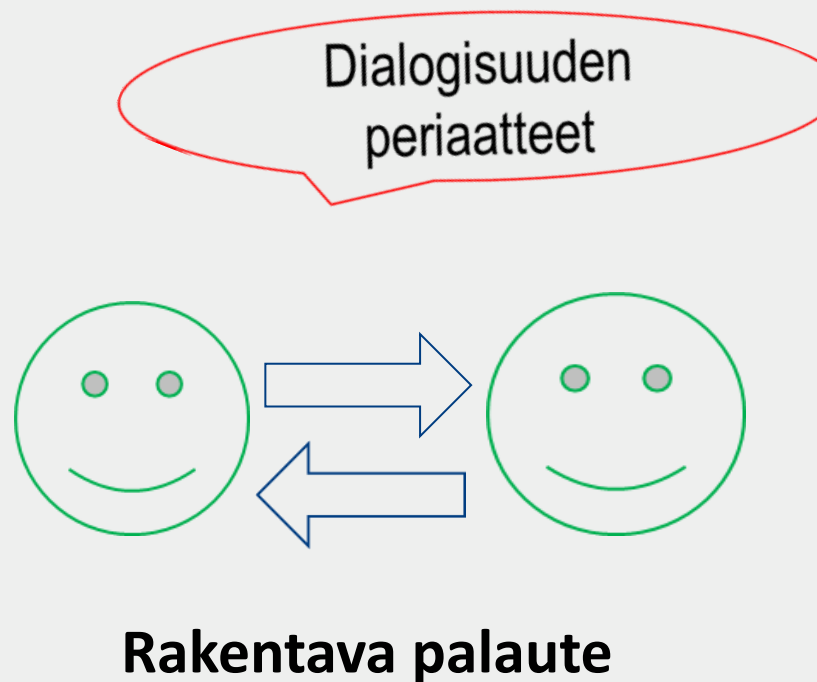
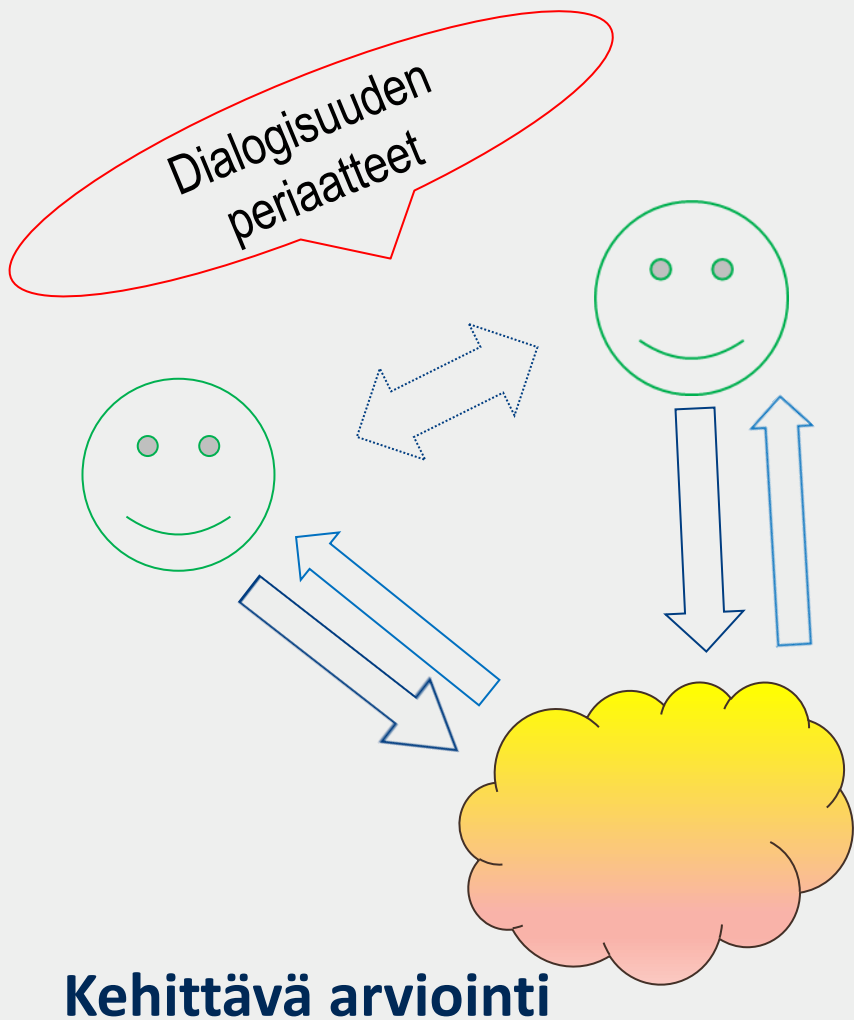
+ + +

Ja Vielä kun otat huomioon

MUTTA kaikenkaikkiaan

Millainen arviointi ja palaute tukee dialogisuutta ohjauksuhteessa? (Liinamaa & Perko 2018)

Kehittävä arviointi kysymyksinä dialogisessa ohjauksessa

Millaisia kysymyksiä - millaiseen tarkasteluun ja ajatteluun ne ohjaavat.

(Turjaa 2017 mukailleen)

➤ MITÄ

Miten toimin/ miten sinä toimit?

- *Toiminnan kuvaus*

➤ MITEN

Miten päädyit tähän toimintatapaan/ratkaisuun?

Millaisia ajatuksia sinulla oli ennen tätä toimintaa?

- *Toimintatavan /- strategian valinta / perustelu*

➤ MIKSI

Millaisia arvoja, uskomuksia, teoreettisia ajattelutapoja, mm. oppimisesta, ihmisestä / lapsesta, maailmasta on oman toiminnan taustalla?

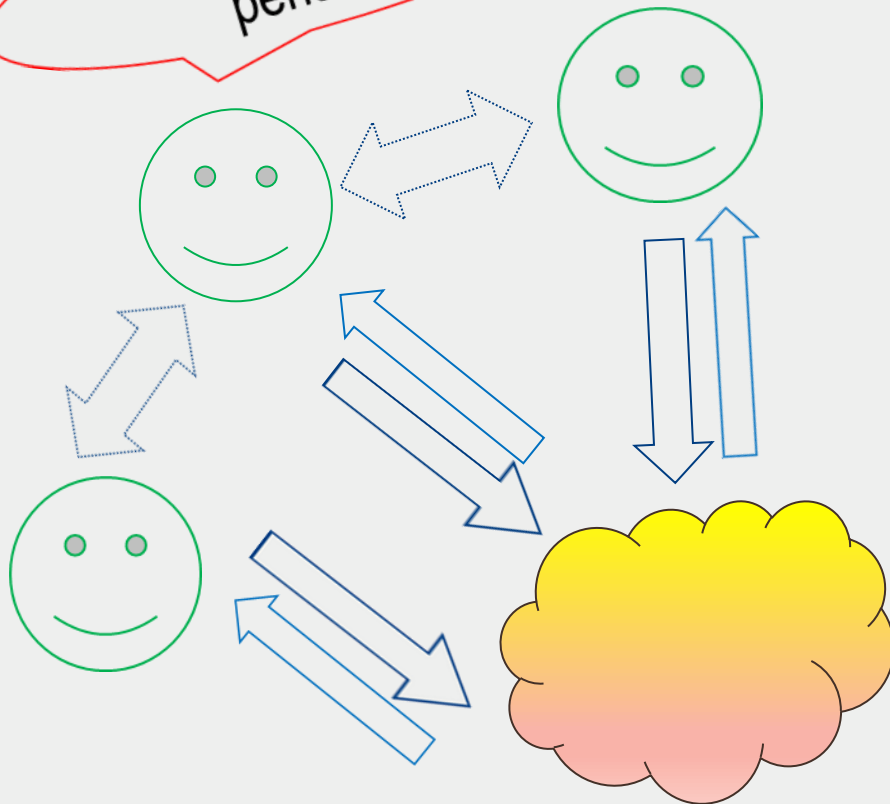

- *Toimintaa ohjaavien arvojen, käsitysten ja teoreettisten perusteiden tunnistaminen*

Millainen arviointi ja palaute tukee dialogisuutta ohjaussuhteissa? (Liinamaa & Perko 2018,2022)

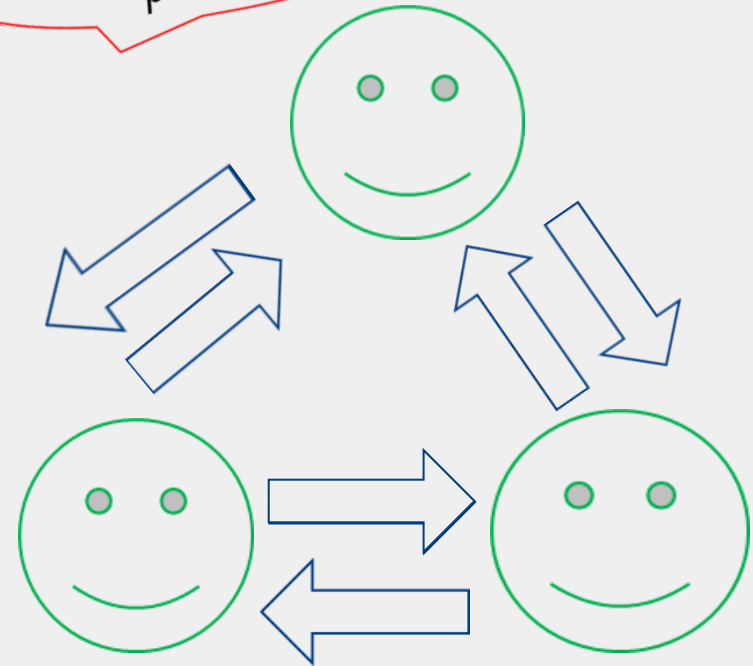

Dialogisuuden periaatteet

Kehittävä arviointi

Dialogisuuden periaatteet

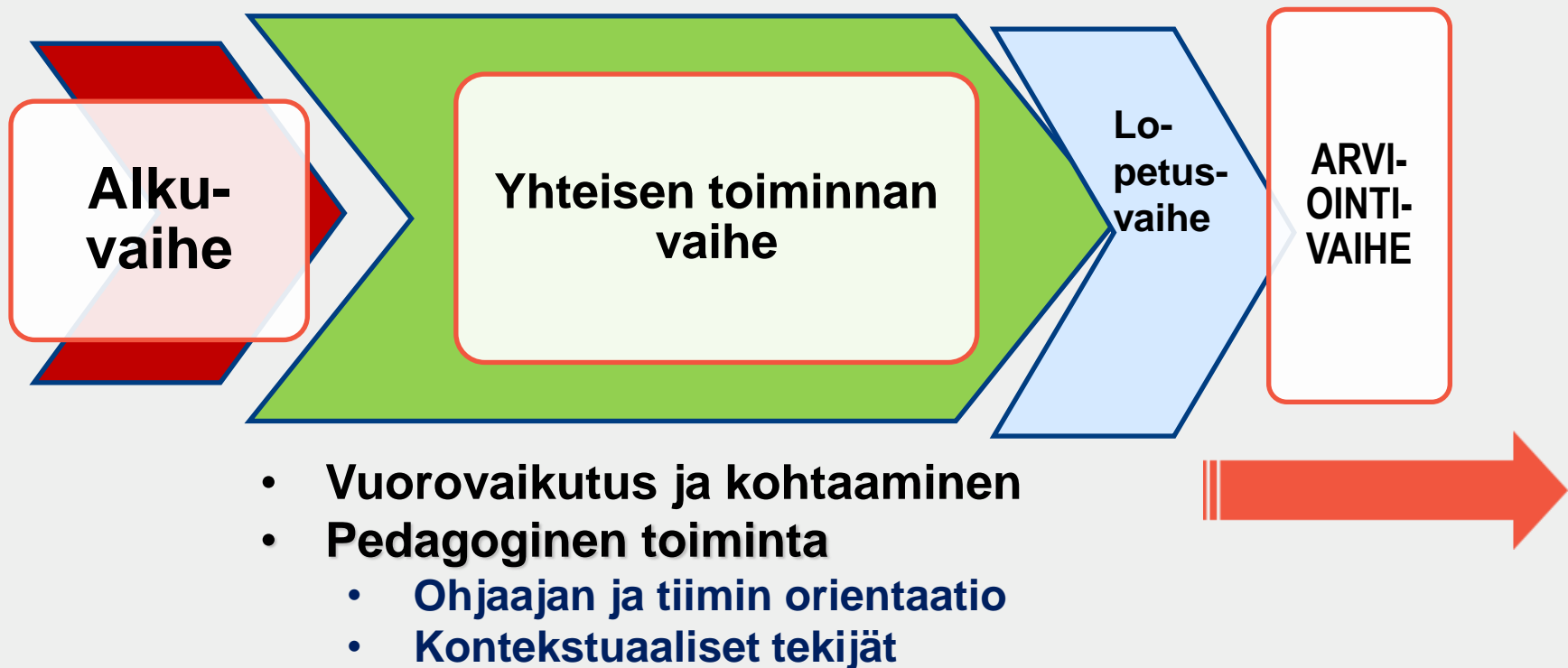
Rakentava palaute

**Kehittävä arviointi osana jatkuva
ammattillista kehittymistä ja oppimista**
(Liinamaa & Perko 2022)

- Perustana dialoginen vuorovaikutus ja osallisuus
- Kaikkien osallistujien oppimisen mahdollistaja – opiskelija, ohjaava opettaja, kasvattajayhteisö
- Tavoitteena
 - toiminnan perusteiden tunnistaminen ja tietoisien toiminnan mahdollistaja
 - teoreettisesti perusteltu asiantuntijuus; mm. omaa toimintaa ohjaavien toimintatapojen ja arvojen, teoreettisten perusteiden tunnistaminen ja reflektiivisen toimintatavan vahvistaminen (mm. Foong, Nor & Nolan, 2018)
- Tunnuspiirteitä:
 - ohjaava, tulevaisuuteen suuntaava (feedforward), voimaannuttava (mm. Atjonen, 2015)
 - kysymysten avulla uuden ymmärryksen ja merkitysperspektiivin (mm. Mezirow, 1991) löytäminen

Harjoitteluprosessin vaiheet – ohjaussuhteen rakentuminen (Liinamaa 2014)

Liinamaa (2014)

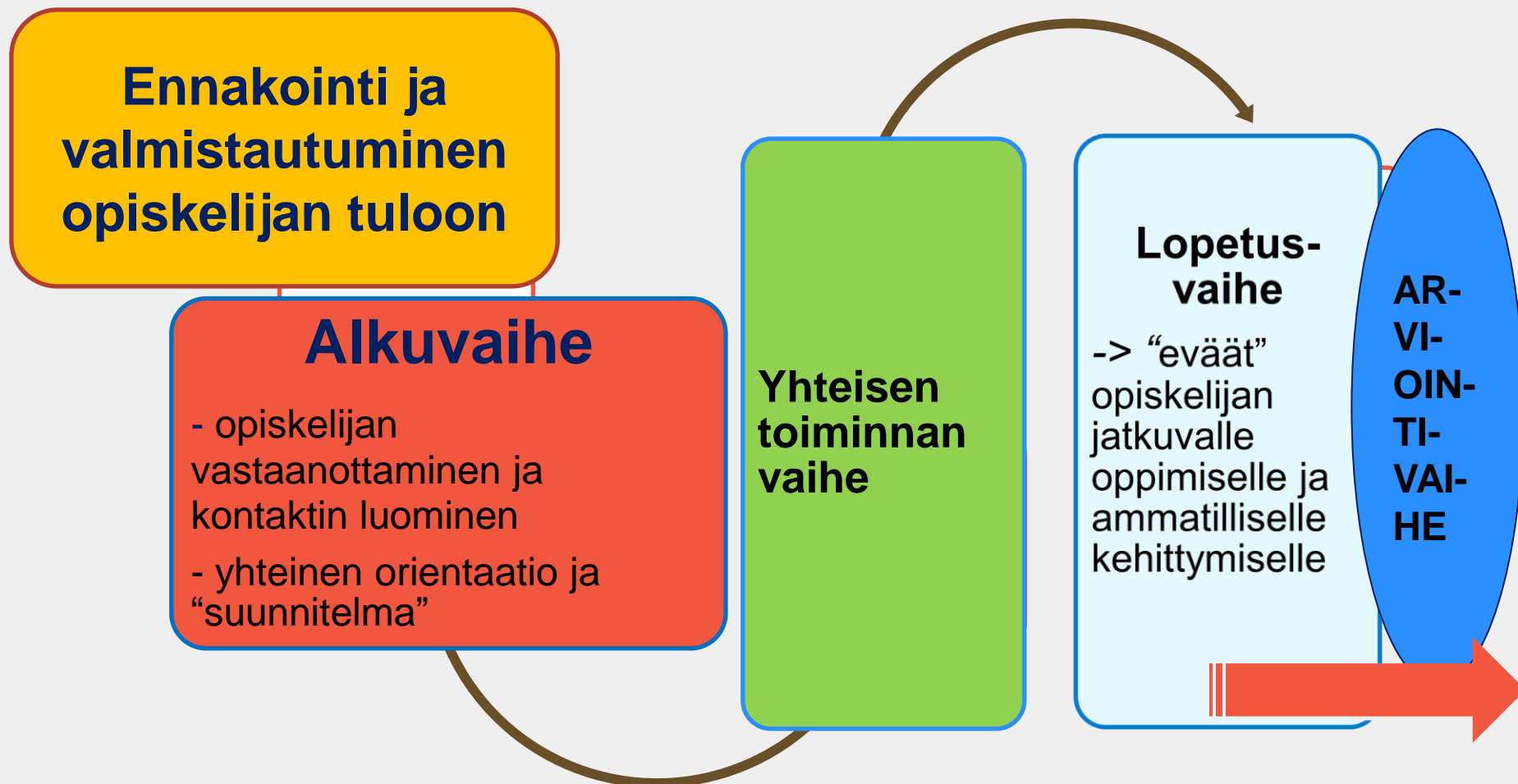
Merkityksellisen ohjaus- ja vuorovaikutussuhteen olemus ohjatussa harjoittelussa. Väitöskirja. Jyväskylän yliopisto

TIIMIN JÄSENYYS JA MERKITYS !

Moniammatillisen ohjauksen prosessin vaiheet

(Liinamaa & Perko 2018, 2022)

Lisätietoa kehittävästä arvioinnista:

- Atjonen, P. 2015. Kehittävä arviointi kasvatusalalla. Tampere: Suomen Yliopistopaino Oy.
- Foong, L., Nor, M., & Nolan, A. (2018) The influence of practicum supervisors' facilitation styles on student teachers' reflective thinking during collective reflection. *Reflective Practice*, 19(2), 225–242. <https://doi.org/10.1080/14623943.2018.1437406>
- Mezirow, J. 1991. (toim.) Uudistuva oppiminen: kriittinen reflektio aikuiskoulutuksessa. Suom. L. Lehto. Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Vlasov, J., Siippainen, A., Salminen, J. & Harkomaa, S. 2021. Kehittävä arviointi varhaiskasvatuksen henkilöstön oman työn tukena. Teoksessa E. Fonsen, M. Koivula, R. Korhonen & T. Ukkonen -Mikkola (toim.) *Varhaiskasvatuksen asiantuntijat. Yhteistyössä eteenpäin.*

Hyvää syksyn jatkoa!

“Olen aina oppimassa”